

Ungdomens Nykterhetsförbunds (UNF:s) remissyttrande över ” Pensionärers och förtroendevaldas ersättningsrätt i arbetslöshetsförsäkringen” (SOU 2013:64)

Sammanfattning

UNF ställer sig skarpt kritiska till förslaget att förtroendeuppdrag inte längre ska kunna jämföras med förvärvsarbete. Många ideella organisationer, inte minst ungdomsorganisationer, leds och bärs av förtroendevalda som är arvoderade på mer än halvtid. Förslaget skulle försämra deras ekonomiska trygghet och organisationernas stabilitet och ledarförsörjning.

Utredningen föreslår att vissa uppdrag varken ska försämra eller förbättra den förtroendevaldas situation gällande rätten till arbetslöshetsersättning. Det är bättre än inget men det saknas tillräckligt starka argument för att inte inkludera även förtroendevalda inom civilsamhället.

Dessa förtroendevalda är en liten grupp inom socialförsäkringen men har en central roll inom civilsamhället. Om regeringen menar att civilsamhället har en viktig funktion att fylla borde man också värna om goda villkor för sektorn och de som verkar inom den. Vi vill uppmana regeringen att uttala att:

- förtroendeuppdrag som är att jämföras med förvärvsarbete och utgör minst 40 procent av heltid utgör grund för arbetslöshetsersättning.

Arvoderade inom ungdomsorganisationer förbises i utredningen

I delbetänkandet är det tydligt att man inte lagt vikt vid arvoderade i ideella organisationer. Detta är en grupp som tidigare förbisetts i t.ex. utredningen ”*Större ekonomisk trygghet för förtroendevalda*”(SOU 2011:54). Utredningen framhåller att gruppen som har uppdrag som idag är att jämföras med förvärvsarbete är en liten andel av de berörda och gör i vår mening ingen tillräcklig analys av deras situation och tar inte hänsyn till deras villkor i förslaget.

Vi vill inskräpa att kommittén i sitt betänkande inte klargör de mycket stora konsekvenser detta kan få för enskilda förtroendevalda oavsett om de utgör en liten andel. Personer som idag får ett heltidsarvode som det betalas sociala avgifter på och som har kunnat betala in till arbetslöshetsförsäkringen för att ha ekonomisk trygghet slängs med utredningens förslag ut från denna möjlighet. Att göra detta utan en mer omfattande analys av denna grupp och konsekvenserna för civilsamhällets organisationer menar vi är felaktigt.

Vi vet i kontakt med andra organisationer att de flesta inte uppmärksammat denna utredning eller förstått de potentiella konsekvenserna för deras organisationer och förtroendevalda. Reaktionerna från civil samhället kanske därför inte blir så stora som de borde men om förändringarna genomförs är de en klar försämring med potentiellt stora negativa effekter för många organisationer.

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

I utredningens redogörelse för konsekvenser på demokratin görs inte någon analys av vad detta kan innebära för människors vilja att ta på sig förtroendeuppdrag inom ideell sektor och vad det i sin tur innebär för demokratin i samhället. En betydande miss ur vårt perspektiv som visar på att man inte förstått dessa förtroendevaldas centrala betydelse.

Ungdomsorganisationsperspektivet

Frågan berör hela civilsamhället men vi vill särskilt lyfta fram ungdomsorganisationerna och deras förtroendevalda. Ungdomsorganisationer har ofta mindre ekonomiska resurser och svagare organisatorisk stabilitet. Detta innebär för organisationens del att man kan vara mer beroende av enskilda förtroendevalda och inte minst arvoderade. För den enskilde innebär det att arvodet ofta är lågt och att arvoderings varaktighet är osäker. Det i kombination med att de förtroendevalda ofta är unga med svagare anknytning till arbetsmarknaden ökar ytterligare betydelsen av att inte, som utredningen föreslår, stänga ute dessa ideella från arbetslöshetsersättning.

Liten kostnad för stor vinst

Utredningen konstaterar själva att ersättningen för de som har ett uppdrag som går att jämställa med förvärvsarbete är en mycket liten kostnad för det offentliga. Om regeringen därför väljer att uttala att förtroendeuppdrag som är att jämställa med förvärvsarbete utgör grund för arbetslöshetsersättning är det ett relativt billigt sätt att stärka villkoren för verksamma inom ideell sektor och samtidigt signalera att man ser sektorns större betydelse i samhället.

Avslutningsvis vill vi inskräpa vikten av att se den grupp av förtroendevalda inom ideell sektor och inte minst ungdomsorganisationer som berörs av förslaget. Då konsekvenserna för denna grupp och för de ideella organisationerna inte analyserats och uppmärksammats tillräckligt bör inga försämringar genomföras utifrån denna utredning. Vi menar att regeringen istället bör uttala att förtroendeuppdrag som är att jämställa med förvärvsarbete och utgör minst 40 procent av heltid utgör grund för arbetslöshetsersättning och därmed stärka det svenska civilsamhället och förbättra villkoren för dess förtroendevalda.

Ungdomens Nykterhetsförbund (UNF)

Malin Thorson
Förbundsordförande